SCRIPTIEPRIJZEN RESPONSIBLE INTERNET – NIEUWE PRIJS IN 2023

1e prijs – Max van der Horst (Security and Network Engineering UvA): *Global Vulnerability Vigilance: Timely Disaster Notification using Internet-Scale Coordinated Vulnerability Disclosure*
2e prijs – Yan Cong (RM Media Studies UvA): *Anonymous dissent outside the motherland: Transnational activism on Instagram among overseas Chinese*

SPONSORS SIDN fonds, Freedom Internet, Mijndomein
PRIJS 1e prijs € 2.000, 2e prijs € 1.000, jaarlijks
JURY Drs. I.C. (Inge) Bryan, prof. dr. L.M. (Lisa) Herzog, prof. dr. C.H. (Claes) de Vreese

De Scriptieprijzen Responsible Internet werden uitgereikt in het Hodshonhuis op 27 november, tegelijk met de Jong Talent Prijzen, door Wim B. Drees, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen KHMW.

Prijsuitreiking terugkijken

Max van der Horst – Gamer waarschuwt voor online gevaren

Max van der Horst is blij verrast dat hij een van de eerste winnaars van de nieuwe afstudeerprijs Responsible Internet is, hij wist niet dat zijn masterscriptie was voorgedragen. Toen de KHMW belde, dacht deze specialist cybersecurity en cybercrime aanvankelijk dat het een geval was van *vishing* (*voice phishing*, telefonisch gevoelige gegevens proberen te verkrijgen)! Het zegt alles over hoezeer Max gegrepen is door het onderwerp van cybercrime en alles wat daarmee te maken heeft. Een *gamer* was hij, en hij hield van puzzelen. Al op zijn 14e was Max bezig met onder meer websitebeveiliging. Max: 'Daar heb ik veel geluk mee gehad, ik wist al vanaf mijn puberteit dat ik dit wilde doen, ik heb nooit energie hoeven verspillen aan nadenken over wat ik wil doen.' De maatschappelijke oriëntatie die hij kreeg bij de lessen informatica hielpen hem te begrijpen hoe belangrijk dit onderwerp is in de maatschappij, vandaar dat hij graag helpt: 'Ik ben gekomen voor het puzzelen en ik ben gebleven voor het helpen van mensen.' Dat deed hij onder meer als vrijwilliger bij het Dutch Institute for Vulnerability Disclosure, waar hij wereldwijd (ongevraagd) beveiligingslekken in netwerken opspoorde en vervolgens adviseerde over hoe die op te lossen. De tip die hij iedereen wil meegeven: 'Denk goed na over welke informatie je over jezelf online bekend maakt.' Met de 2.000 euro prijzengeld gaat Max voor de eerste keer sinds corona op reis, met zijn vriendin. Om het behalen van zijn master én de afstudeerprijs te vieren.

INTERVIEW

De sponsor – SIDN fonds

De Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen kent, daartoe in staat gesteld door het SIDN fonds, Freedom Internet en Mijndomein, sinds 2023 jaarlijks twee scriptieprijzen toe voor onderzoek naar 'Responsible Internet'.
KHMW-lid prof. dr. Valerie Frissen bekleedt sinds 2018 de bijzondere leerstoel Digitale Technologie en Sociale Verandering aan de Universiteit Leiden. Daarnaast is ze directeur van het SIDN fonds. Ze woont in de buurt, en komt even in het Hodshonhuis langs voor een interview.

'Het SIDN fonds komt voort uit de Stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN), de organisatie die alle internetdomeinen met de extensie -.nl beheert', vertelt Frissen.
'Toen het internet nog maar pas bestond, was iedereen onder de indruk van de mogelijkheden die dit nieuwe medium bood. Het was aanvankelijk vooral bedoeld als middel voor informatie-uitwisseling tussen onderzoekers, en het was zó ontworpen dat die uitwisseling zo optimaal mogelijk was. Voor de internetbedrijven van het eerste uur stond vrij en open internet voorop. Met zaken als privacyschendingen of cybersecurity hield toen nog niemand zich bezig.'

'Inmiddels weten we dat er aan het internet ook veel negatieve aspecten kleven. Neem het feit dat niet iedereen er in gelijke mate toegang toe heeft. Andere aspecten waarvan we ons steeds meer bewust zijn, zijn bijvoorbeeld de sturende werking van algoritmen, de verspreiding van desinformatie en de rol van sociale media bij de toenemende polarisatie in de samenleving.'
Natuurlijk wil Frissen daarmee niet beweren dat het internet alleen maar negatief is. 'Het is verweven met elk aspect van ons leven', zegt ze. 'Het heeft ons veel gebracht en we zouden niet meer zonder kunnen.' Ze vindt het echter een

zorgelijke ontwikkeling dat een beperkt aantal grote internetbedrijven zeer veel invloed heeft gekregen, niet alleen op de markt, maar ook op de samenleving en ons dagelijks bestaan.
'Het kan niet zo zijn dat een infrastructuur die zó belangrijk is voor onze maatschappij, voor een zeer belangrijk deel in handen is van een paar partijen die zich kunnen onttrekken aan regels en democratische controle', betoogt Frissen. Ondanks de strengere regelgeving van de laatste jaren vindt ze transparantie bij deze bedrijven nog steeds ver te zoeken. 'Het internet is van groot belang voor onze democratie. Maar tegelijkertijd maakt het die democratie ook kwetsbaar.'

Scriptieprijzen voor Responsible Internet

Het SIDN fonds ondersteunt innovatieve projecten die bijdragen aan een verantwoord en sterk internet voor iedereen. Sinds de oprichting van het fonds in 2014 heeft het al meer dan 400 projecten geholpen. Om strategische redenen bundelt het SIDN fonds de krachten graag met relevante partnerorganisaties.

Als sponsor zit Frissen zelf niet in de jury. Maar vanuit het SIDN fonds heeft ze wel bepaalde verwachtingen. Zo moet een goede scriptie qua thematiek wat haar betreft bijdragen aan een veilig en voor iedereen toegankelijk internet, met respect voor mensenrechten en publieke waarden. De scriptie moet een solide wetenschappelijke onderbouwing hebben ('Daarom zijn we zo blij dat we deze prijs hebben kunnen onderbrengen bij de KHMW'). En scripties die getuigen van een interdisciplinaire aanpak hebben een streepje voor.

De Scriptieprijzen voor Responsible Internet werden in 2023 voor het eerst uitgereikt. Frissen is onder de indruk van de maatschappelijke betrokkenheid van de prijswinnaars. Zo schreef eersteprijswinnaar Max van der Horst een scriptie waarin hij niet alleen risico's signaleert, maar ook praktische oplossingen voor veilig internetgebruik aan de hand doet. De uitdaging is namelijk niet alleen om fouten in de technologie te ontdekken, maar ook om ervoor te zorgen dat eindgebruikers waarschuwingen opvolgen. Daarom stelt Van der Horst verbeteringen voor in de manier waarop eindgebruikers worden aangesproken. Het zal Frissen niet verbazen als zijn voorstellen in de praktijk worden overgenomen. 'Deze jongeman werkt in zijn vrije tijd namelijk bij het Dutch Institute for Vulnerability Disclosure (DIVD), een organisatie die je zou kunnen zien als de vrijwillige brandweer van het internet', vertelt ze. 'DIVD helpt veiligheidsrisico's in het internet op te sporen en te melden. Daar stopte hij elke week naast zijn studie – en nu naast zijn werk – vele uren in, zonder dat hij ervoor betaald krijgt.'

De tweede prijs werd in 2023 gewonnen door Yan Cong, een voormalige journaliste die in haar scriptie een beeld schetste van de manier waarop Chinese dissidenten, zowel binnen als buiten het land, anonieme social media-accounts inzetten om de staatscensuur te omzeilen en het volk te mobiliseren. Bij het schrijven van haar scriptie moest Cong uiterst omzichtig te werk gaan om haar bronnen niet in gevaar te brengen. Het prijzengeld heeft ze gebruikt om de deelnemers aan haar onderzoek een kleine vergoeding te sturen.

Band tussen wetenschap en maatschappij

Frissen is nu zo'n tien jaar lid van de KHMW. Wat haar vooral aanspreekt, is de manier waarop de Hollandsche Maatschappij vanaf de oprichting in 1752 heeft geprobeerd wetenschap en samenleving met elkaar te verbinden. 'Zo zit ik zelf ook in elkaar', zegt ze. Ze bezoekt de bijeenkomsten in het Hodshonhuis met enige regelmaat, afhankelijk van het onderwerp, en over het algemeen is ze zeker te spreken over het niveau van de besprekingen.
Wat haar wel opvalt, is de KHMW aardig vergrijst. De samenwerking met bijvoorbeeld de Nationale DenkTank vindt ze dan ook een goed initiatief. 'Er mogen wel wat jonge mensen bij, wil de KHMW actueel en relevant blijven.'

PROFIELWERKSTUK PRIJZEN

Sinds 2002 reikt de KHMW jaarlijks profielwerkstukprijzen uit aan leerlingen in de hoogste klassen havo en vwo van scholen in Haarlem en omgeving.

Voor de KHMW Profielwerkstukprijzen werden in 2023 door 16 middelbare scholen uit Haarlem en omgeving 22 profielwerkstukken genomineerd: 14 voor het vwo en 8 voor de havo. De prijswinnaars werden op vrijdagmiddag 14 april in het Hodshonhuis bekend gemaakt door Louise Gunning-Schepers, voorzitter KHMW, en jurylid Jan Spoelder.

De prijs voor het beste profielwerkstuk voor de havo werd gewonnen door Tessa van den Haak van het Kaj Munk College. Zij schreef een profielwerkstuk getiteld *De oorzaak van autisme in een nieuw licht. Wat is het verband tussen de darmen en de hersenen bij autisme?* De jury was onder de indruk van het academische niveau van dit werkstuk, dat ook op het vwo niet zou misstaan. Tessa's belangstelling voor het onderwerp werd gewekt door colleges van Erik Scherder en ze volgde ook al colleges aan de universiteit. Voor Tessa staat het vast dat ze later neuropsychologie wil gaan studeren.

Voor het vwo waren de winnaars Koen van Griensven en Frederique Kerstens van het Atheneum College Hageveld, met hun profielwerkstuk *De nanostructuur van de Morpho menelaus*. Zij konden voor hun onderzoek gebruik maken van de faciliteiten van het Leids Instituut voor Onderzoek in de Natuurkunde. Dat gaf hun alvast een indruk van hoe wetenschappelijk onderzoek in het echt verloopt. Mogelijk krijgen hun bevindingen een plek binnen lopend onderzoek.
https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2023/05/profielwerkstukprijs-voor-onderzoek-naar-vlindervleugels

Winnaar havo Tessa van den Haak (Kaj Munk College): *De oorzaak van autisme in een nieuw licht. Wat is het verband tussen de darmen en de hersenen bij autisme?*
Winnaars vwo Koen van Griensven en Frederique Kerstens (Atheneum College Hageveld): *De nanostructuur van de Morpho menelaus. Het natuurkundige mechanisme achter de blauwe kleur*
Eervolle vermelding vwo Mees van der Meiden (Mendelcollege): *How does the prolific cinematic of Iran coexist with its turbulent political climate?*

SPONSOR KHMW
PRIJS 2 prijzen van € 500, max. 2 eervolle vermeldingen van € 50, jaarlijks
JURY Drs. H. (Henk) de Jong (juryvz.), drs. B.J. (Babs) van den Bergh MKM, jkvr. mr. P. (Pauline) van Lennep, prof. dr. A.J.J. (Ton) Nijhuis, dr. J. (Jan) Spoelder

Bij de prijsuitreiking hielden prof. dr. Iris Sommer, hoogleraar psychiatrie en neurowetenschapper, en Toon Scheurink MD, PhD-student Neuroscience van het UMC Groningen, een lezing over het belang van gezond eten en hoe voeding via darmflora van invloed is op de hersencellen. Na afloop kregen alle genomineerde leerlingen Iris Sommers boek *Voed je brein. Gezond eten en drinken voor je hersenen*.